

Läget på energimarknaderna Olja, naturgas, kol och utsläppsrätter

Vecka 47, 2016

2016-11-22

Sammanfattning

Den globala oljemarknaden har de senaste veckorna styrts av volatila priser till följd av osäkerheten kring den eventuella uppgörelsen om ett produktionstak. Många marknadsanalytiker menar också att marknaden kommer att fortsätta styras av mycket volatilitet den kommande tiden. De globala oljepriserna gick upp under måndagens handel till följd av förnyad optimism om att oljeproducenterna inom OPEC kan komma att nå en uppgörelse om ett produktionstak. Rysslands president Vladimir Putin meddelade att han inte såg några hinder för OPEC att nå en lösning under deras ministermöte i Wien i slutet av månaden.

Spotpriserna på samtliga europeiska gashubbpriser sjönk under förra veckan till följd av mildare väder. Priserna sjönk även för månadskontrakten, som påverkades av sjunkande kolpriser samt flera LNG-leveranser. Såväl norska som ryska gasleveranser har följt det säsongsnormala, medan LNG-leveranserna ökade från veckan innan. Lagernivåerna i Europa uppgick totalt till 85 miljarder kubikmeter gas den 19 november, vilket är 2,7 miljarder kubikmeter högre än för samma period förra året. Totalt togs 2 miljarder kubikmeter ut ur lager under förra veckan på den europeiska marknaden.

Den branta prisökning som kolpriserna haft under hösten ser ut att ha stannat av och fallit tillbaka något under de senaste veckorna. Från att ha rört sig precis under 90 dollar per ton under början av vecka 46 för nästa månads termin på det europeiska referenspriset API2, så föll priset sedan tillbaka något mot slutet av veckan och vidare ner under vecka 47, där kontraktet efter fredagens handel stängde på 86,35 dollar per ton. En avgörande faktor för att priserna har fallit tillbaka är nya direktiv från de kinesiska myndigheterna för landets gruvor att öka produktionsnivåerna under hela vintersäsongen, istället för bara året ut som det meddelades om i oktober.

Minskande marginaler för elproduktion med kolkraft fick priset för utsläppsrätter i det europeiska handelssystemet (ETS) att sjunka under början av vecka 46 och prisfallet fortsatte sedan in i början av vecka 47 till de lägsta nivåerna sedan maj. Utfallet av presidentvalet i USA bidrog till viss prispåverkan i form av bland annat en stärkt dollar, vilket påverkar bränslepriserna och därmed efterfrågan på utsläppsrätter.

Innehåll

Oljemarknaderna	2
Nyheter i korthet: Olja	3
Naturgasmarknaderna	6
Nyheter i korthet: Naturgas	7
Kolmarknaderna	9
Utsläppsrätter	10

Priser vid stängning efter vecka 47

Olja	ICE Brent, front month
	46,86 USD/fat ↓
Naturgas	ICAP TTF, day ahead
	17,98 EUR/MWh ↑
Kol	ICE AP12, front month
	86,35 USD/ton ↓
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	5,58 EUR/ton ↓

Kommande seminarium med Nätverket Olja och Gas – NOG:

Future gas demand and supply in Europe – market decision or politics?

Datum: 29 november

Tid: 14:00–16:00 (efteråt serveras kaffe med möjlighet till fortsatt diskussion)

Plats: Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57 A, Stockholm

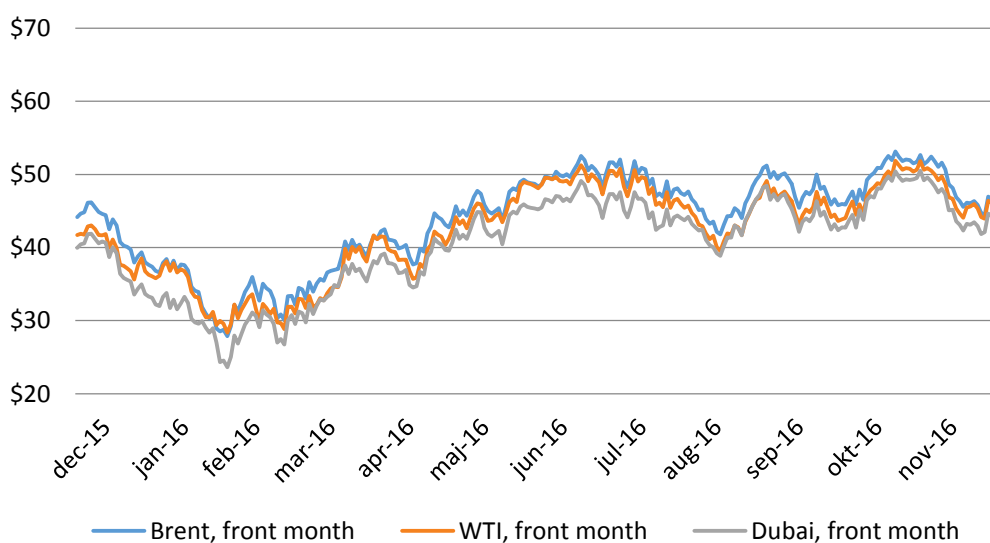
För mer info: www.nog.se

Oljemarknaderna

De globala oljepriserna gick upp under måndagens handel till följd av förnyad optimism om att oljeproducenterna inom OPEC kan komma att nå en uppgörelse om ett produktionstak. Rysslands president Vladimir Putin meddelade att han inte såg några hinder för OPEC att nå en lösning under deras ministermöte i Wien i slutet av månaden. Putin citerades säga ”om en uppgörelse kommer att nås kan jag inte säga med 100 procent, men det finns en stor sannolikhet att det kommer ske”. Detta följdes av en kommentar från Iran om att de var optimistiska kring att OPEC skulle kunna komma överens om ett produktionstak. Samtidigt har media rapporterat att Irak ska tillhandahålla tre nya förslag under veckan inför förhandlingarna.

Den globala oljemarknaden har de senaste veckorna styrts av volatila priser till följd av osäkerheten kring den eventuella uppgörelsen om ett produktionstak. Många marknadsanalytiker menar också att marknaden kommer att fortsätta styras av mycket volatilitet den kommande tiden.

Råoljepriser (USD/fat)

Källa: Montel

Nyheter i korthet: Olja

IEA tror att efterfrågan på olja kommer att fortsätta växa de närmaste årtiondena

Marknad: Även om klimatavtalet från Paris kommer att införlivas fullt ut, så kommer efterfrågan på global råolja fortsätta att växa de kommande årtionden, menar Internationella energirådet (IEA). Efterfrågetillväxten kommer att sakta ned men den kommer inte helt att avstanna menar IEA:s chef Fatih Birol. IEA:s globala efterfrågeprognos för råolja presenterades under förra veckan i deras årliga publikation World Energy Outlook (WEO). Prognosen har skapat mycket uppmärksamhet i och med att många investerare letar efter svar på hur de ska förhålla sig till det nya och osäkra investeringsklimatet.

Oljeproduktionsgruppen OPEC presenterade också under förra veckan sin långsiktiga efterfrågeprognos, där de förväntar sig att efterfrågetillväxten kommer att nå sin topp inom de kommande 15 åren, givet att klimatavtalet från Paris införlivas fullt ut och att andra energislag därmed konkurrerar ut oljeprodukter inom framför allt transportsektorn. Birol hävdade dock under en intervju i samband med lanseringen av WEO att även om antalet elbilar kan komma att öka från dagens 1,3 miljoner till 150 miljoner 2040, som IEA förväntar sig i sitt huvudscenario, så kommer andra faktorer att driva oljekonsumtionen uppåt. Oljekonsumtionstillväxten väntas framför allt ske inom sektorerna godstransport på väg, flygtransport och kemiindustri, där oljan tycks vara svårare att ersätta med andra energislag. IEA förväntar sig att enbart lastbilar kommer att stå för en tredjedel av efterfrågetillväxten på olja fram till 2040. Kina väntas stå för den största konsumtionstillväxten och förväntas även ta över rollen från USA som det land med högst oljekonsumtion.

Det är ett faktum att det kommer ske en övergång från fossila bränslen till mer förnybar energi, men IEA tror snarare på en gradvis övergång än en snabb process. De flesta regeringar runt om i världen har som plan att fortsätta använda framför allt naturgas och olja som bas i energisystemen de kommande årtionden, menar IEA.

Fatih Birol sade i samband med lanseringen av WEO i Paris att det stora problemet för tillfället snarare är bristen på investeringar inom oljeindustrin i ny produktion. Nästa år kommer med stor sannolikhet utgöra det tredje året i rad med minskande kapitalinvesteringar, till följd av den globala priskollapsen på olja under 2014. Denna period av uteblivna investeringar kommer i så fall att utgöra den längsta någonsin, vilket med stor sannolikhet kommer att leda till utbudsbrist och kraftiga prisuppgångar de kommande åren, sammanfattade Birol. Vi går in i en period med stor prisvolatilitet, fortsatte Birol och betonade att Iraks årliga oljeproduktion är lika stor som det underskott som kommer att behöva adderas vartannat år till den globala marknaden för att ersätta den fallande produktionen.

Den senaste utgåvan av WEO behandlar också den nordamerikanska oljeproduktionen och vilken påverkan ett uteblivet importbehov från USA skulle få på den globala handeln av olja. Bland annat presenteras ett scenario där USA blir självförsörjande så att landets

importbehov helt försvinner till 2040. Slutsatsen enligt det sceneriet är att Mellanöstern fortfarande skulle komma att spela en central roll för den globala oljemarknaden, då resten av världen skulle bli än mer beroende av import från regionen, baserat på att länder i Mellanöstern idag står för 35 procent av det globala råoljeutbudet, vilket är det högsta på 40 år.

Saudiarabien råder Trump att värna om frihandel och klimatavtal

Marknad/politik: Saudiarabien har signalerat till Donald Trump att det vore väldigt riskabelt för USA:s ekonomi att sätta stopp för all råoljeimport, som Trump lovat under valkampanjen. Saudiarabiens oljeminister Khalid al-Falih poängterade att USA “mer än någon annan drar nytta av den globala frihandeln, då energi är basen för den globala ekonomin”. Falih tillade dock att han har tilltro till att Trump kommer att se och förstå detta när han tillträder som president, samt att oljeindustrin i USA kommer att råda honom att avstå från att blockera någon form av import. Falih menade vidare att även om USA importerar flera miljoner fat olja så exporterar de också stora volymer oljeprodukter, så USA drar stor nytta av den fria globala handeln. Det är den fria handeln som har skapat en god tillväxt för raffinaderiindustrin i USA och skapat förutsättningarna för skifferoljerevolutionen i landet, vilket i sin tur har skapat jobbtillfällena, hävdade Falih.

Falih meddelade under förra veckan vid klimatkonferensen i Marrakesh att Saudiarabien fortfarande väntar och ser vad Trump kommer att göra när han väl intar presidentposten, eftersom man förväntar sig att vissa saker av det Trump sagt under valkampanjen endast har varit valretorik. Med bakgrund mot detta så vill Saudiarabien ge Trump tid och på så sätt arbeta igenom alla frågor, inklusive implementeringen av klimatavtalet från Paris. Saudiarabien har varit ett av de länder som insisterat att valutgången i USA inte kommer att påverka deras planer att minska utsläppen av växthusgaser enligt Parisavtalet. Falih menar att avtalet är otroligt viktigt och något som måste implementeras ”tidigare snarare än senare”.

Falih håller dock med Trump om att det finns ett fortsatt behov av fossila bränslen i den globala energimixen. Han menar att klimatförändringarna måste hanteras och att temperaturhöjningarna måste begränsas, men att detta inte får ske på bekostnad av människor som idag lever i fattigdom och hindra deras ekonomiska utveckling. Även om de fossila bränslena minskar över tid till följd av att förnybar energi blir billigare och bättre, så kommer olja och gas att fortsätta utgöra en stor del av den totala energimixen under år framöver, menar Falih. Parisavtalet gör det möjligt för alla länder att tackla klimatförändringarna efter bästa förmåga, vilket innebär att ingen föreslog att USA skulle behöva använda sig utav ”en tvångströja”, tillade han. Falih sade också att USA, med deras utvecklade industri och teknologi, inte kommer att få det svårt att leva upp till klimatavtalet, till skillnad från vissa andra fattigare länder.

Saudiarabien kommer att offentliggöra sina oljereserver

Utbud: Saudiarabiens energiminister Khalid al-Falih meddelade under förra veckan vid klimatkonferensen i Marrakesh att när delar av det statligt ägda oljebolaget Saudi Aramco kommer att börsintroduceras så kommer det att offentliggöras hur stora oljereserver som finns i landet. Falih meddelade att Saudi Aramco kommer att bli det mest transparenta statliga oljeföretaget i världen.

Saudiarabien har konsekvent uppgett att deras oljereserver ligger på runt 260 miljoner fat, men mer precis statistik över hur stora reserverna är har inte varit offentliga vilket har gjort det omöjligt för internationella investerare att bekräfta denna uppskattning. Falih sade dock att siffrorna snart kommer att offentliggöras. Allt som Saudi Aramco kommer att offentliggöra kommer att bekräftas av en tredje part, fortsatte han med att säga.

Om uppskattningen på runt 260 miljoner fat visar sig vara korrekt så kommer detta få en avgörande betydelse, då det innebär att Saudiarabien har lyckats ersätta varje fat olja som de har producerat med fynd från nya fält, eller från existerande fält som visat sig ha större fyndigheter.

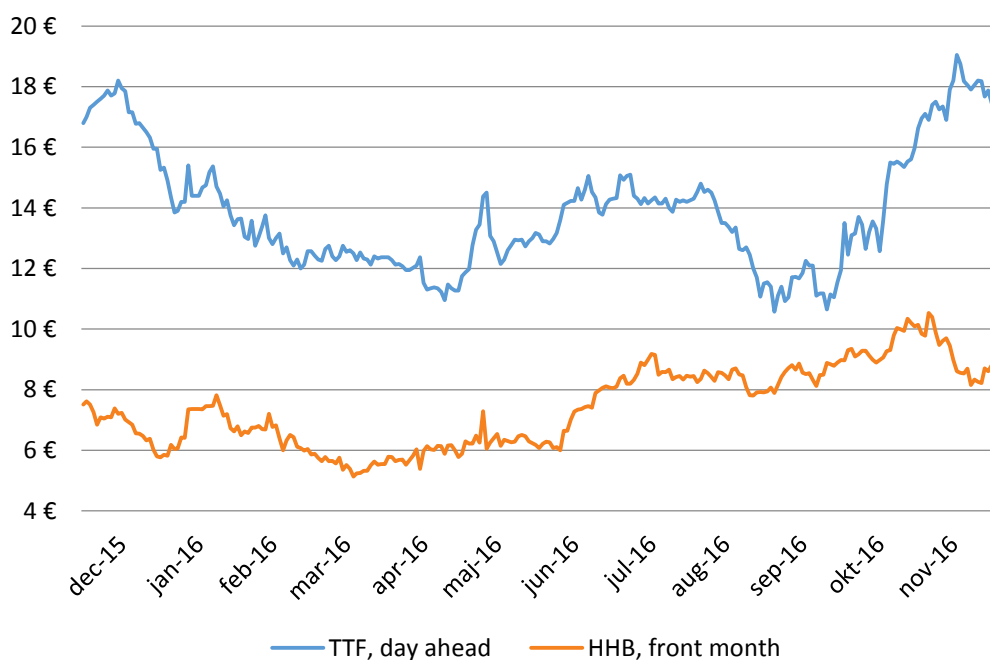
Saudiarabien har lanserat en rad ekonomiska reformer och en av dessa är just att börsintroducera delar av Saudi Aramco. För att dessa reformer ska verka trovärdiga så har industrin krävt större transparens från den saudiska regeringen, vilket många är tveksamma till att denna faktiskt kommer att erbjuda. Oavsett så menar många marknadsaktörer att ny information om landets reserver kommer att påverka oljemarknaden, då det kommer att indikera under hur lång tid som den största råolja-producenten i världen kommer att kunna fortsätta producera.

Naturgasmarknaderna

Spotpriserna på samtliga europeiska gashubbpriser sjönk under förra veckan till följd av mildare väder. Priserna sjönk även för månadskontrakten, som påverkades av sjunkande kolpriser samt flera LNG-leveranser. Såväl norska som ryska gasleveranser har följt det säsongsnormala, medan LNG-leveranserna ökade från veckan innan.

Lagernivåerna i Europa uppgick totalt till 85 miljarder kubikmeter gas den 19 november, vilket är 2,7 miljarder kubikmeter högre än för samma period förra året. Totalt togs 2 miljarder kubikmeter ut ur lager under förra veckan på den europeiska marknaden.

Naturgaspriser (euro/MWh)

Källa: Montel

Nyheter i korthet: Naturgas

Ryssland vill diskutera försörjningsrisker med EU inför vintern

Försörjningstrygghet: Representanter från den ryska regeringen planerar att diskutera de försörjningsrisker som de ser med Ukraina som transitland under vintern med EU-kommissionen. Som det rapporterats om tidigare så har Ryssland varnat för att de tror att Ukraina har för låga lagervolymer för att klara av sin egen försörjning och samtidigt verka som ett fungerande transitland av ryska leveranser till Europa i vinter.

Ukraina har för tillfället 14,7 miljarder kubikmeter gas i lager, men Rysslands energiminister Alexander Novak menar att Ukraina behöver minst 17–18 miljarder kubikmeter i lager för att kunna garantera transit under vintersäsongen. Novak har varnat för att om vintertemperaturerna sjunker och att efterfrågan på gas därmed ökar så finns inte tillräckligt med flexibilitet i det ukrainska transportsystemet för att klara av sådana vädervariationer. Det ukrainska rörledningssystemet är helt beroende av att ha gas i lager om de ska kunna verka som transitland. Novak har därför bett att få diskutera detta med EU-kommissionens vice president Maroš Šefčovič inom kort.

Franska Total undertecknar gasavtal med Iran för South Pars

Produktion: Franska Total meddelade i förra veckan att de signerat ett avtal med Iran för det stora gasfältet South Pars fas 11. Total är det första internationella energiföretag som signerar ett kontrakt med Iran enligt den nya modellen för *Iran Petroleum Contract* (IPC). Total har under en längre period varit intresserad av att återgå till den iranska marknaden efter att sanktionerna lyfts.

Enligt uppgifter så kommer Total inneha 50,1 procent av utvinningsrättigheterna, China National Petroleum Corp (CNPC) 30 procent och iranska Petropars, ett dotterbolag till National Iranian Oil Company (NIOC), kommer att inneha de kvarvarande 19,9 procent. Den version av IPC som kommer att användas är den så kallade västvänliga modellen, vilken med största sannolikhet också kommer att användas vid liknande projekt framöver.

Produktionsmålet för South Pars fas 11 är 57 miljoner kubikmeter gas per dag. Gasfältet South Pars är ett gigantiskt gasfält som delas med Qatar och står för 60 procent av Irans gasproduktion och 40 procent av landets totala gasreserver, som uppskattas till 33,8 triljoner kubikmeter. South Pars utgör den primära källan för Irans planerade produktionstillväxt, som regeringen vill ska uppgå till 1 miljard kubikmeter till slutet av 2018.

Total förväntas även vinna ytterligare ett IPC för South Azadegan, vilket är ett fält med enorma reserver av både gas och olja.

Möte mellan gasexportörer för att diskutera marknadsstabilitet

Policy/marknad: Energiministrarna från tolv gasexportländer träffades under slutet av förra veckan för att diskutera hur de ska kunna stärka samarbetet i syfte att skapa bättre förutsättningar för naturgasen att ta marknadsandelar i den globala energimixen. Ministrarna träffades i Doha och de deltagande länderna var bland annat Ryssland, Iran och Qatar. Under mötet kom man överrens om att man behöver stärka samarbetet och arbeta åt samma håll för att kunna stärka gasens roll på en allt mer konkurrenskraftig marknad.

Qatars energiminister Mohammed Bin Saleh al-Sada berättade under mötet att handeln av gas på den globala marknaden står inför snabba förändringar och nya utmaningar. Marknaden karaktäriseras förtillfället av ett stort utbud, svag efterfrågetillväxt och låga priser. De nya marknadsförutsättningarna innebär utmaningar men också möjligheter och det är därför viktigt att en genomtänkt strategi för framtiden diskuteras och antas, fortsatte Sada.

Samtliga ministrar framhöll under mötet vikten av försörjningstrygghet i form av säkert utbud och säkra leveranser men också vikten av att skapa en säker efterfrågetillväxt.

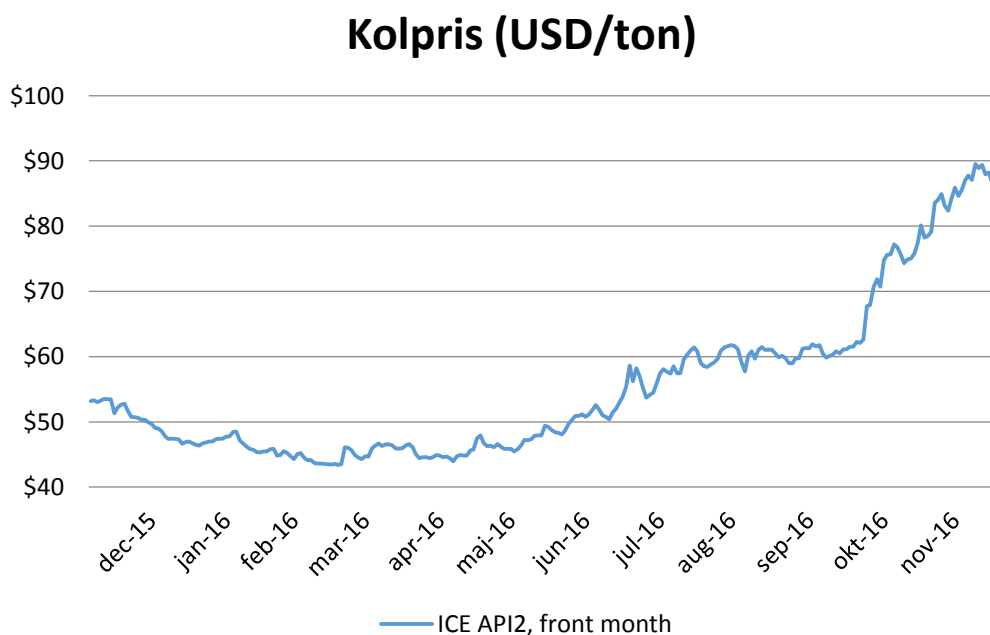
Gazprom slår exportrekord till Europa

Marknad: Ryska Gazprom slog under förra veckan rekord för export av gas under en dag till Europa och Turkiet med en toppnotering på 591,7 miljoner kubikmeter gas. Marknadsanalytiker menar att de konkurrenskraftiga priserna på gas i Europa är orsaken till den ökade efterfrågan. Gazproms vd Alexei Miller förutspådde i juni att Europa skulle komma att bli än mer beroende av rysk import under detta år, till följd av fallande produktion i Nordsjön som resultat av fallande oljepriser. Gazproms leveranser stod för en tredjedel av den europeiska efterfrågan under förra året.

Kolmarknaderna

Den branta prisökning som kolpriserna haft under hösten ser ut att ha stannat av och fallit tillbaka något under de senaste veckorna. Från att ha rört sig precis under 90 dollar per ton under början av vecka 46 för nästa månads termin på det europeiska referenspriset API2, så föll priset sedan tillbaka något mot slutet av veckan och vidare ner under vecka 47, där kontraktet efter fredagens handel stängde på 86,35 dollar per ton.

En avgörande faktor för att priserna har fallit tillbaka är nya direktiv från de kinesiska myndigheterna för landets gruvor att öka produktionsnivåerna under hela vintersäsongen, istället för bara året ut som det meddelades om i oktober. En annan bidragande faktor till att kolpriserna försvagades var att US dollar kraftigt stärktes i samband med presidentvalet i USA. En stärkt US dollar innebär att kolexportörer som har sina produktionskostnader i andra valutor kan acceptera lägre priser när de får betalt i US dollar.

Källa: Montel.

Utsläppsrätter

Minskande marginaler för elproduktion med kolkraft fick priset för utsläppsrätter i det europeiska handelssystemet (ETS) att sjunka under början av vecka 46 och priset fortsatte sedan in i början av vecka 47 till de lägsta nivåerna sedan maj. Utfallet av presidentvalet i USA bidrog till viss prispåverkan i form av bland annat en stärkt dollar, vilket påverkar bränslepriserna och därmed efterfrågan på utsläppsrätter, samtidigt som många frågetecken finns i om hur den globala klimatpolitiken, och därmed även ambitionerna inom EU, kommer att påverkas av att Donald Trump tillträder som president.

Utsläppsrättspris euro/ton

Källa: Montel.